

Lovre Božina

MAKROEKONOMIJA
11. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Zagreb,
Mate d.o.o., 2000., str. XVI+ 600

Novo, jedanaesto dopunjeno i izmijenjeno izdanje knjige dr.sc. Mate Babića, redovitog profesora Ekonomskog fakulteta u Zagrebu objavljeno na početku ove godine, plod je dugogodišnjeg upornog rada (prvi udžbenik objavljen je u siječnju godine 1977.) cijjenjenog profesora i znanstvenika u pronalaženju prikladnog načina da, ne samo napravi suvremeni udžbenik makroekonomije, nego i da taj složeni svjet makroekonomskih kategorija, veza, i pravila razloži na, za studente dodiplomskog studija i ekonomiste općenito, prihvatljiv način. Zato profesor Babić već u predgovoru knjige kaže da unatoč izmjenama u tijeku svih jedanaest izdanja zadaća ostaje ista, a ta je, studentima i svima zainteresiranima, na jednostavan i sustavan način objasniti makroekonomske pojave i probleme. No, ipak to ne znači da čitanje, a zatim i ozbiljan studij razložene problematike ne zahtijeva solidno predznanje iz onih kolegija ekonomskog studija koji se uobičajeno izučavaju kao počela ekonomije. Sva prošla, kao i ovo novo izdanje zapravo su veliki korak nakon počela ekonomije, ali taj veliki korak ipak daje dovoljno uporišta čitatelju da u svojoj okolini prepoznaje red stvari onako kako autor bilježi složenu makroekonomsku problematiku, nižući sve složenije niti veza pojava.

U tijeku dugoga niza godina od prvog izdanja do ovog najnovijega dosta se toga promijenilo u ekonomskoj teoriji i praksi. Kako je ova knjiga podijeljena u tri dijela (Metodološke osnove; Agregatni makroekonomski modeli; Privredni razvoj i modeli rasta) stalnost mijene nameće se opravdanom i potrebnom, da bi se čitatelji upoznali s onim što je bilo i kako to u suvremenim vrijednostima jest. Svakako, to je lako moglo biti dodatno opterećenje i autoru i zainteresiranoj javnosti koja je s velikim zanimanjem užurbano praznila rapoložive zalihe izdavača. Autor je prepoznao mogućnost takvih teškoća.

Veliko znanstveno i pedagoško iskustvo autora prepoznaje se i u stalnom nastojanju da čitatelja povede, u svakoj prilici u tijeku razlaganja u pojedinim

poglavljima, u svijet općekulturnih pojava koje kao takve nisu neposredno vezane uz svijet ekonomske misli, ali onako kako su te općekulturne pojave složene bez daljnjega, s jedne strane, upućuju na njihovu univerzalnost i korist u svakoj prigodi, i sa druge strane, čine tu ozbiljnu problematiku prihvatljivom i za one koji nisu rado na stranicama ispisanim različitim matematičkim varijablama. Možda je tako udžbenik postao opširniji, ali je svakako i mnogo prihvatljiviji zbog različitog ekonomskog znanja onih kojima je namijenjen.

Iskustva u pedagoškom radu sa studentima i njihovo poimanje uloge novca, koji se od svih drugih stvari ne razlikuje po tome što jest, već po tome čemu služi, upućuju na potrebu korištenja različitih općekulturnih vrijednosti kojima se svijet složenih makroekonomskih pravila može znatno pojednostavniti i tako pretočiti u razumijevanje koje vodi od učenja prema poučavanju, odnosno širenju kruga onih koji mogu samostalno ekonomski misliti.

Već u početku čitatelj lako prepoznaje bit ekonomskog problema, razloženu u pet pitanja koja cijelovito rješavaju ekonomski problem, bit kojeg je "ekonomiziranje raspoloživom količinom oskudnih resursa da bi se zadovoljile čovjekove potrebe. I dokle god su čovjekove potrebe veće od mogućnosti njihova zadovoljenja, postojati će ekonomski problem", kako piše profesor Babić. Naravno, te se potrebe ne mijenjaju samo kvantitativno, već i kvalitativno, pa utoliko stoji stalnost ekonomskog problema, ali u izmijenjenim prilikama njegovih različitih sastavnica. Zato s pravom očekujemo da će nova izdanja autora odvesti mnoge mlađe kolege u svijet znanstvenog zanosa i izazova, a time će autor, ne samo obogatiti zbirku ekonomskih djela hrvatske ekonomske znanosti, već prije svega, proširiti krug onih (koji često nisu profesionalno ekonomski orijentirani) koji mogu samostalno ekonomski misliti. Iskreno se nadamo da će to biti stvarnost koja će pripomoći da suvremene probleme hrvatskoga gospodarstva rješavamo na ekonomski učinkovit način. A to je uspijeh do kojeg želi povesti svaki autor. Profesor Mate Babić uvijek nas ugodno iznenadi na tom putovanju, unatoč tome što su ta putovanja postala redovita, oplemenjujući mnoge znanstvenim i običnim ljudskim darom na njihovim počecima ekonomske teorije, shvaćene u smislu tehnike mišljenja koja vodi pravičnim zaključcima.